

Ärendenummer	
Trafikverket	TRV 2020/55376
Gävle kommun	17KS76

Avsiktsförklaring – Spängersleden, del av väg 76 och väg 509

Denna avsiktsförklaring kan komma att uppdateras med en mer preciserad avsiktsförklaring eller åtgärdsplan alternativt ett medfinansierings- och/eller samverkansavtal när behoven klarnat. Till dess ska följande avsiktsförklaring gälla mellan parterna.

§1 Parter

Trafikverket, Region Mitt, org.nr. 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan Trafikverket

Gävle kommun, org.nr. 212000-2338, 801 84 Gävle, nedan Kommunen

§2 Definitioner

Så här definierar vi följande begrepp i denna avsiktsförklaring:

Avsiktsförklaring syftar till att identifiera vilja till, preliminär inriktning och omfattning vid eventuell medfinansiering samt anger villkoren, formerna och tidplanen för fortsatt samverkan rörande utpekade områden/projekt. En avsiktsförklaring kan tecknas även för samverkan mellan olika parter där respektive part står för sina kostnader

Medfinansiering: finansiering av statlig transportinfrastruktur sker av annan part än Trafikverket genom andra medel än de statliga anslag som Trafikverket disponerar (begreppen från prop. 2012/13:25, s 51 ff.). Medfinansiering genom bidrag bör främst avse tillägg eller andra förbättringar i förhållande till grundutföranden av åtgärder som helt finansieras med statliga anslag. Medfinansiering av tillägg i förhållande till grundutförandet ska normalt finansieras av den externa parten som påkallat tillägget. Vad som är grundutförande utgår från det statliga ansvaret men blir en bedömning från fall till fall eftersom varje åtgärd är unik. Baserat på en dialog med kommuner och övriga intressenter och de samhällsekonomiska kalkylerna utformar Trafikverket slutligt innehåll och omfattning av den statliga investeringen i termer av ett grundutförande. Tillägg kan tex var då en exploatering av ett område påverkar trafikflöden/funktionen av den statliga infrastrukturen i så stor grad att den statliga infrastrukturen behöver förändras, det är då i princip den andra aktörens ansvar att bekosta.

Samverkansavtal kommer ifråga när Trafikverket och extern part samverkar för att lösa ett identifierat behov som berör:

- både statens och extern parts anläggning där respektive part står för sina kostnader, eller
- endast extern parts anläggning och Trafikverket sköter bevakning eller genomförande av åtgärden. I dessa fall står den externa parten för kostnaderna.

§3 Syfte

Avsiktsförklaringens syfte är att nå en överenskommelse om ansvar och finansiering av framtida genomförande av åtgärder, som ska leda till en hållbarsamhällsutveckling kring Spängersleden, del av väg 76 och del av väg 509, i Gävle . Under tiden aktuella trafikåtgärder planeras och genomförs, ska parterna samverka för att hitta stegvisa lösningar för att samtidigt kunde ha framdrift i planering och genomförande av önskvärda exploateringar – både i Hemlingby handelsområde och Ersbo verksamhetsområde.

§4 Bakgrund

Spängersleden, del av väg 76 och väg 509

Spängersleden sträcker sig från Skogmursvägens anslutning till väg 509 i söder och till Parkvägen i norr. De delsträckor som denna avsiktsförklaring behandlar är väg 509 och väg 76 fram till cirkulationsplatsen Hemlinggrind. I området Södra Hemlingby har det sedan tidigare byggts ut med ett handelsområde. Det byggs nu ett bostadsområde i anslutning till handelsområdet och det planeras även för utökad handel. På södra sidan av E4 ligger verksamhetsområdet Ersbo, även här finns det behov av att utöka för ytterligare etableringar.

På väg 76 är det tidvis framkomlighetsproblem och Gävle kommun har tagit fram trafiksiffror för området med simulering av trafiken vid olika utbyggnadsgrader. Dessa visar att det föreligger en risk för köer upp på E4:an om inte åtgärder görs i korsningspunkterna och/eller andra åtgärder. För att få en gemensam bild av de brister och behov som lyfts kring vägen och för att få ett långsiktigt och strategiskt planerings- och beslutsunderlag har Gävle kommun initierat en Åtgärdsvalsstudie för väg 76 från E4 till Furuviik.

Åtgärdsvalsstudien är inte färdig ännu och dröjer ytterligare några månader innan den kan vara helt färdigställd. Denna behövs som ett underlag för att komma vidare i processen för att genomföra rätt åtgärder för ökad framkomlighet.

Gävle kommun har idag brist på tillgänglig mark för etableringar kring såväl handel som andra verksamheter. Då åtgärdsvalsstudien inte är klar och då projekteringsprocessen för åtgärder på väg 76 och väg 509 tar flera år i anspråk diskuterades på strategigruppsmöte mellan Gävle kommun och Trafikverket olika alternativ för att Kommunen ska kunna gå vidare med detaljplaneläggningen av Ersbo och möjliggöra för ytterligare verksamhetsmark. Inriktningen bör vara att det är verksamheter som i så fall inte genererar större mängder trafik. Avsiktsförklaringen bygger på den diskussion och det samförstånd som fanns vid möte i januari 2020 i strategigruppen för överenskommelsen mellan parterna.

När åtgärdsvalsstudien är klar har Trafikverket för avsikt att ta fram ett ställningstagande för fortsatt hantering kring de åtgärdsförslag som berör de statliga åtagandena.

Tidigare studier och utredningar som berör väg 76 trafik och utveckling

- Översiktsplan för Gävle kommun år 2030, dnr 17KS40, antagen 11 dec 2017.
- Fördjupad översiktsplan för Gävle stad 2025, dnr 08KS239, antogs 27 april 2009.
- Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) "ÅVS Gävle v76" tas fram av Gävle kommun, daterad (pågår 2020-05)
- Rapport hållbart resande i Hemlingby, 2017-12-21, Swecos uppdragsnummer 7002685000
- Trivektors trafikutredning, Hållbart resande i Gävle?, 2012-05-07

§5 Avsiktsförklaringens målsättning och uppföljning av trafiksituationen

Parterna är överens om följande målsättningar:

- Att väg 76 är ett prioriterat stråk där hänsyn ska tas till säkerhet och framkomlighet.
- Att ökad trafik genom exploatering inte ska leda till köer upp på E4
- Att andelen resor med hållbara färdmedel ska öka.
- Att föreliggande avsiktsförklaring endast behandlar en deletapp av kommande åtgärdsförslag och indelning från åtgärdsvalsstudien. Om åtgärderna som utförs inte räcker till måste ytterligare åtgärder utföras för att säkerställa den goda framkomligheten.
- Om åtgärder, som tex någon ITS-lösning, blir aktuella ska dessa utformas i samråd mellan kommun och Trafikverk.

Kommunen kommer att följa utvecklingen på väg 76 genom att regelbundet mäta och följa upp:

- På väg 76 ska belastningsgraden i utpekade korsningar beaktas och mätas och där belastningsgraden närmar sig 0,7 ska åtgärder sättas in för att inte överstiga 0,85. (beräknat via Capcal)
- Trafikmängd och hastighet i tre mätpunkter på väg 76 genomförs vart fjärde år av Trafikverket. Kommun behöver komplettera dessa med mer frekventa mätningar.
- Vid detaljplaner som ligger nära vägen och som kommer att påverka kringliggande vägar 76 och E4 ska trafikutredningar tas fram med en helhetssyn för trafiksystemet och prognostiserade flöden och i synnerhet kopplat till E4.

Utifrån uppföljning av utvecklingen enligt ovan bör regelbundna avstämning göras mellan Gävle kommun och Trafikverket. Gävle kommun ansvarar för att etablera ett samverkansforum som ska säkerställa en god samordning av de åtgärder/projekt som beslutas framöver, samt skapa en regelbunden dialog mellan parterna. Om det visar sig att den uppsatta målsättningen inte klaras ska ytterligare åtgärder vidtas. Vid behov ska en revidering göras av denna avsiktsförklaring, för att klargöra ansvarsfördelning av nytillkommande åtgärder.

§6 Beskrivning av åtgärd och motivering

Parternas gemensamma avsikt är att verka för att i huvudsak de åtgärder med medel och/eller hög effektbedömning som föreslås i åtgärdsvalsstudien ska genomföras. Då åtgärdsvalsstudien inte är klar vid tecknandet av denna avsiktsförklaring ska dessa åtgärder tas upp i samband med den årliga avstämningen mellan parterna.

§7 Tidigare avsiktsförklaring eller avtal om medfinansiering och/eller samverkan mellan parterna avseende åtgärden

Parterna har inte tidigare tecknat avsiktsförklaring eller avtal om medfinansiering och/eller samverkan av åtgärden.

§8 Principer för fördelning av ansvar

Kommuns ansvar:

1. Kommun ansvarar för att genomföra trafikmätningar i enlighet med ovan.
2. Kommunen har ansvar för framtagande av planer och de trafikutredningar som kan behövas.
3. Verka för fortsatt utveckling av mobility managementåtgärder.
4. Etablera ett samverkansforum (enligt §5 ovan).

Trafikverkets ansvar:

1. Trafikverket är väghållare för väg 76, väg 509 och E4 och ansvarar för att genomföra projektering och byggande av eventuella åtgärder. Åtgärder som anses vara utöver Trafikverkets grundutförande (tillägg) bekostas av annan part, tex kommunen (se under definitioner medfinansiering ovan) Medfinansiering kan omfatta kostnadsposter såsom planläggning, projektering och produktion. Projektering kan startas först då åtgärdsvalsstudie och ställningstagande kring fortsatt hantering finns beslutat.

Gemensamt ansvar:

1. Regelbundet följa upp hur trafiksystemet och dess omgivning utvecklas via samverkansforum.
2. Vid behov ta fram kommunikationsmaterial

§9 Principen för parternas samarbete

Planering och genomförande ska ske i nära samverkan mellan parterna. Avstämning kommer att ske inom upprättad "Överenskommelse om samverkan 2020-2023 mellan Trafikverket och Gävle kommun" (TRV 2020/9522, 20KS57)

§10 Framtagande av medfinansieringsavtal

Om det blir aktuellt att genomföra åtgärder på eller i anslutning till det statliga vägnätet kan parterna gemensamt ta fram ett medfinansierings- eller samverkansavtal.

§11 Förutsättningar för avsiktsförklaringens giltighet

Eventuella ändringar i och tillägg till denna avsiktsförklaring gäller endast om de är skriftliga och undertecknade av samtliga parter. Med undantag för ovanstående ska denna avsiktsförklaring inte anses utgöra ett legalt bindande avtal och parts underlåtelse att fullgöra vad som i övrigt stadgas här ska inte medföra någon skadeståndsskyldighet.

Avsiktsförklaringen ska följas upp årligen i samband med uppföljning av Samverkansöverenskommelsen mellan Trafikverket och Gävle kommun. Vid behov kan avsiktsförklaringen revideras. Om inte detta sker upphör avsiktsförklaringen att gälla senast vid utgången av 2024.

Vidare är parterna medvetna om att ett genomförande av åtgärderna i denna avsiktsförklaring är beroende av flera myndighets tillstånd och andra beslut bland annat i frågor beträffande åtgärdsplaner, detaljplaner, järnvägsplaner m.m.

Parterna är således införstådda med att ändringar i Avsiktsförklaringen, liksom ytterligare överläggningar, angående innehållet i densamma därför kan bli nödvändiga. En översyn och revidering kan även bli aktuell när åtgärdsvalsstudien är färdigställd.

Avsiktsförklaringen har upprättats i 2 likalydande exemplar av vilka parterna tagit varsitt.

Ort:Datum.....

Ort:.....Datum.....

.....

.....

Gävle Kommun
Åsa Wiklund Lång
KSO

Trafikverket Region Mitt
Catherine Kotake
Regiöndirektör